Allerød Kommune

Lillerød Andelsvandværk a.m.b.a.
Vandværksvej 4
3450 Allerød

Sendt til:
Lars Funk (driftschef): lf@lilvand.dk
Anders Korsgaard (bestyrelsesformand): ako@niras.dk
Birger Chr. Blem, Niras (rådgiver) (bcb@niras.dk)
Christian Rosen Balder, Niras (rådgiver): crba@niras.dk

Natur, Miljø og Klima
Astrid Hvidberg Strunk
naturogmiljoe@alleroed.dk

Sagsnr. 22/15139
23. september 2026

Tilladelse til blødgøringsanlæg og UV-behandling på Lillerød Andelsvandværk

Stamdata

Ansøger	Lillerød Andelsvandværk a.m.b.a.
Anlægs-ID	83080
Beliggenhed vandværk	Vandværksvej 4, 3450 Allerød matr. nr 1bq, Allerød By, Blovstrød
Beliggenhed boringer	193.104C (B1): 1et, Allerød By, Blovstrød (reserve) 193.1418 (B6): 1t, Allerød By, Blovstrød (reserve) 193.6882 (B7): 1es, Allerød By, Blovstrød 193.6881 (B8): 1d Ravnsholt Skov, Blovstrød 193.6880 (B9): 1a Ravnsholt Skov, Blovstrød 193.xxxx (B10): 1d, Ravnsholt Skov, Blovstrød (opføres) 193.xxxx (B11): 1a, Ravnsholt Skov, Blovstrød (opføres)
Indvindingstilladelse	Gyldig indtil: 15. december 2055 Tilladt mængde: 900.000 m^3
Repræsentant for ansøger	Niras
Virksomhedstype	Private fælles vandforsyningsanlæg
Myndighed	Allerød kommune
Sagsnummer	22/15139
Sagsbehandler	Astrid Hvidberg Strunk
Tilladelsen gælder fra d.	23. september 2026

Indhold

Stamdata 1
Afgørelse 3
Vilkår 3
Generelle vilkår 3
Indretning og drift 3
Egenkontrol 4
Blødgøringsanlæg 5
UV-anlæg 5
Sagsfremstilling 5
Ansøgning 5
Tekniske specifikationer 6
Vandbehandlingsanlæg 6
Blødgøring 7
UV-anlæg ved færdigbehandlet vand 8
Spildevand og restprodukter 9
Samlet vurdering 9
Vurdering efter habitatbekendtgørelsen 9
Afgørelse om screening for miljøvurderingspligt 10
Erstatningsansvar 10
Tilsynsmyndighed 11
Partshøring og offentliggørelse 11
Udnyttelse af tilladelsen 11
Klagevejledning 12
Bilag 13

Afgørelse

Allerød Kommune giver hermed tilladelse til etablering af blødgøringsanlæg ved ionbytning samt UV-behandling på Lillerød Andelsvandværk. Tilladelsen gives i henhold til Vandforsyningslovens[1] § 21.

Tilladelse til tilslutning af proces- og spildevand behandles særskilt.

Vilkår

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

1. Lillerød Andelsvandværk skal senest 3 måneder inden ibrugtagning af blødgøringsanlægget fremsende informationsmateriale til Allerød Kommune, som fyldestgørende beskriver hvordan forbrugere, virksomheder og relevante myndigheder informeres om levering af blødere vand. Informationsmaterialet sendes til naturogmiljoe@alleroed.dk.

2. Ved service, driftstop, større ombygning eller havari på blødgøringsanlægget skal der kunne leveres drikkevand med den naturligt forekommende hårdhed.

3. Lillerød Andelsvandværk skal fortsat kunne fungere som nødforsyning via ringforbindelse til Blovstrød Vandværk, Kollerød Vandværk og Lynge Overdrev Vandværk, efter etablering af blødgøringsanlægget.

4. Allerød Kommune skal som tilsynsmyndighed kunne få tilsendt antallet af skriftlige klager over vandkvaliteten vedrørende blødgøring. Klagerne skal opbevares af Lillerød Andelsvandværk i mindst fem år.

5. Tilladelse til bortpumpning af regenereringsvandet fra udligningstanken kræver en separat udledningstilladelse, som skal indhentes fra Allerød Kommune.

Indretning og drift

6. Blødgøringsanlægget skal udføres og indrettes som angivet i ansøgningsmaterialet, med de ændringer/tilføjelser, som fremgår af vilkår i denne tilladelse, samt i overensstemmelse med Dansk Ingeniørforenings norm for almene vandforsyningsanlæg: Dansk Standard (DS 442).

7. Det endelige design af vandbehandlingen skal tillades af Allerød Kommune inden etablering, hvis der er væsentlige afvigelser fra den i denne tilladelse beskrevne principielle opbygning af vandværket. Almindelig vedligeholdelse herunder udskiftning af pumper, komponenter eller andet kan foretages uden tilladelse, så længe at vedligeholdelsen ikke ændrer på kapacitet, ydelse og funktion af anlægget.

8. Mængden af eluat fra blødgøringsanlægget skal så vidt muligt minimeres, så vandspildet fra blødgøringsanlægget bliver så lavt som muligt.

[1] LBK nr 1149 af 28/10/2024

9. Service og vedligehold af blødgøringsanlæg og UV-anlæg skal ske efter leverandørens anbefalinger eller efter aftale mellem vandforsyning og leverandør.

10. Servicering af blødgøringsanlægget og det øvrige vandbehandlingsanlæg må kun varetages af medarbejdere, som har gennemgået relevant instruktionskursus og hygiejnekursus.

Egenkontrol

11. Lillerød Andelsvandværk skal føre driftsjournal, der som minimum skal indeholde nedenstående punkter. Journaler skal gemmes i minimum 5 år.
    a. Dokumentation for overholdelse af mikrobiologiske krav til vandkvalitet ved opstart af blødgøringsanlægget, og efter større reparation, utilsigtet driftsstop eller havari.
    b. Registrering af uplanlagte driftsstop på mere end 3 timers varighed og med efterfølgende opstart af blødgøringsanlægget.
    c. Registrering af produceret vandmængde, hyppighed for regenerering af ionbytter og forbrug af salt.
    d. Opdatering af beredskabsplanen refererende til tilfælde af driftstop eller nedbrud.
    e. Service og vedligehold på UV-anlæggene, herunder hvornår der skiftes lamper eller foretages rengøring og eftersyn af UV- anlæggene.
    f. Kontrol og kalibrering af pH-måler og måler af ledningsevne efter behov og leverandørs anbefaling.
    g. Service og vedligehold af ionbytteranlægget.
    h. Ved evt. justering af pH: Registrering af tilsatte mængder pH-justerende materialer.

12. Det færdigbehandlede drikkevand skal analyseres for følgende parametre mellem blødgøringstanken og UV-anlægget, samt ved afgang fra vandværk, hver måned i det første år, og derefter hvert halve år. Rapporterne gemmes i minimum 5 år.

Parameter	Acceptabel værdi
Hårdhed	> 8 °dH
pH	7 - 8,5
Ledningsevne	> 30 mS/m
Aggressivt CO_2	< 2 mg/l
Coliforme bakterier	0 pr. 100 l
E. Coli	0 pr. 100 l
Kimtal 22°C	< 50/ml
Enterokokker	0 pr. 100 l
Magnesium	10 – 50 mg/l
Natrium	< 175 mg/l

13. Online måling af ledningsevne og hårdhed på rent vand, samt alarm for overskridelse af accepterede værdier.

14. Øvrige drikkevandsanalyser skal følge det kontrolprogram som Allerød Kommune har udarbejdet til Lillerød Andelsvandværk, for at overholde den til en hver tid gældende bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

15. Lillerød Andelsvandværk skal hvert år fremsende en statusrapport for drift af vandværket og vandbehandlingsanlægget til Allerød Kommune. Rapporten skal som minimum indeholde:
    a. Dokumentation for registrering af hændelser.
    b. Dokumentation for overholdelse af det almene analyseprogram for drikkevandskvalitet.
    c. Dokumentation for overholdelse af analyseparametre.
    d. Dokumentation for omfang af pH-justering efter blødgøring.

Blødgøringsanlæg

16. Der skal udarbejdes en manual for drift og vedligehold med angivelse af forventet serviceinterval og angivelse af procedure for tilførsel af nyt salt.

17. Ionbyttermaterialet skal overholde krav til renhed jævnfør EN 973 (Type A).

18. Salt til ionbytning skal håndteres sikkert og hygiejnisk.

19. Ionbytteren skal regenereres mindst én gang om dagen eller i henhold til producentens driftsinstruks.

20. UV-anlægget skal altid være i drift når blødgøringsanlægget er i drift. Der skal være installeret alarm på UV-anlægget, der giver besked hvis UV-anlægget ikke fungerer optimalt eller lysintensiteten ikke er tilstrækkelig til at opnå den ønskede effekt.

UV-anlæg

21. UV- anlæggene ved udpumpningen er beregnet for præventiv drift efter reparation eller fund af kim og bakterier. Præventiv anvendelse efter reparationer og/eller fund af kim og bakterier skal indrapporteres bilagt analyser for kim og bakterier.

22. UV-anlægget skal overholde anbefalinger i Naturstyrelsens rapport vedr. UV- behandling – fordele og ulemper (2013 eller nyere).

23. UV-anlægget skal benytte en dosis på min. 400 J/m^2 og med en kapacitet tilpasset vandets UVT (UV-transmission) og flow, og være valideret i henhold til DVGW W294 eller ÖNORM M5873-1.

Sagsfremstilling

Ansøgning

Lillerød Andelsvandværk a.m.b.a. ansøgte d. 30. juni 2023 om tilladelse til opførelse af nyt vandværk med etablering af blødgøringsanlæg ved ionbytteranlæg samt etablering af UV-anlæg. Der er i ansøgningen lagt vægt på, at et centralt blødgøringsanlæg på vandværket vil være samfundsøkonomisk fordelagtig, da et stigende antal forbrugere har blødgøringsanlæg i private hjem, hvilket har en større miljøbelastning og risici for forringet drikkevandskvalitet. Derudover kan forbrugerne med blødgjort vand reducere mængden af miljøbelastende rengørings- og afkalkningsmidler. Endelig kan blødgjort vand reducere forkalkning af vaske- og opvaskemaskiner.

Det planlagte nye vandværk baseres på et fremtidigt forbrug i Lillerød forsyningsområde på ca. 750.000 m^3/år i 2040. Det nuværende forbrug er på ca. 650.000 m^3/år. Dermed er der gjort plads til byudvikling i Lillerød. For at opnå høj forsyningssikkerhed og effektiv vandbehandling bliver det nye Lillerød Vandværk opbygget med 2 selvstændige linjer fra indvinding til udpumpning, så det sikres, at forsyningen delvist kan opretholdes ved nedbrud eller forurening på den ene linje.

Efter aftale med vandværket blev ansøgningen opdelt i to forløb:
i) Tilladelse til opførelse af nyt vandværk uden blødgøringsanlæg (tilladelse til dette blev meddelt d. 15. december 2025), og ii) Etablering af blødgøringsanlæg.
Nærværende tilladelse omhandler udelukkende pkt. ii) og kan betragtes som et tillæg til tilladelsen af d. 15. december 2025.

Derudover har vandværket d. 30. juni 2023 søgt om udledningstilladelse af procesvand fra blødgøringsanlægget til offentlig kloak. Ansøgningen om udledningstilladelse behandles særskilt fra nærværende ansøgning.

Tekniske specifikationer

Vandbehandlingsanlæg

Vandbehandlingen udformes som 2 selvstændige behandlingslinjer som forsynes fra råvandsmanifolden. Dette gøres af forsyningssikkerhedsmæssige årsager, med mulighed for servicering og reparation af den enkelte behandlingslinje, uden at dette påvirker driften af den anden behandlingslinje. Hele vandbehandlingsanlæggets proceslinje kan ses i bilag 1.

Vandbehandlingsanlægget består af:

- Iltning i 2 selvstændige linjer
- Filtrering i 2 selvstændige linjer
- Blødgøring ved ionbytning af delstrøm fra begge filtre
- UV- anlæg ved afgang blødgøringsanlæg
- Regenererings udstyr for blødgøring
- 2 rentvandstanke – en rentvandstank for hver linje
- 2 udpumpningsanlæg
- UV- anlæg ved hvert udpumpningsanlæg

Filterskyllevand ledes til en tank hvor det samles og blandes med regenereringsvand (eluat). I skemaet nedenfor oplyses det nye vandværks kapacitet:

Anlægsdel	Kapacitetskrav
Årlig produktion	750.000 m^3
Mulig indvinding	250 m^3/t (5 x 50 m^3/t)
Forventet maks. døgnbehov	2400 m^3
Maksimal døgnproduktion	2860 m^3
Rentvandsvolumen	2 x 150 m^3
Udpumpningskapacitet	300 m^3
Udpumpning ved normal drift	100 m^3/t
UV-dosis	min. 400 J/m^2
Forventet skyllevandsmængde	9000 m^3/år (ved produktion på 750.000 m^3/år)
Forventet mængde eluat fra blødgøring	7500 m^3/år (ved produktion på 750.000 m^3/år)

Blødgøring

Der blødgøres fra 17 °dH til ca. 8 °dH. Blødgøringsanlægget består af saltsilo, udligningsbeholder samt lukkede tanke, hvor ionbytningen finder sted (se figur 1).

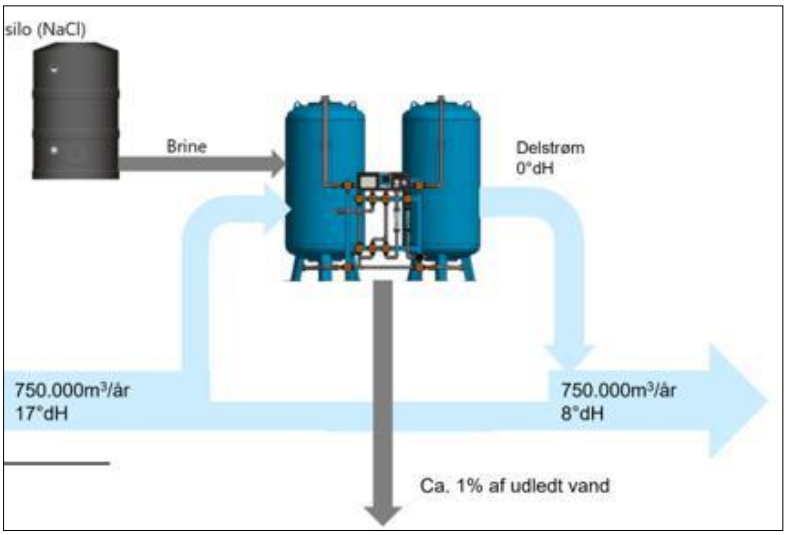

Figur 1: Principskitse over blødgøringsanlæggets delelementer.

Der etableres et blødgøringsanlæg efter filteranlægget. Anlægget blødgør en delstrøm af vandet fra filtrene. Delstrømmen blødgøres helt og blandes med det filtrerede vand, således hårdheden ved afgang fra vandværk justeres så det endelige blødgøringsniveau er mellem 6-12 °dH, for at maksimere effekterne hos forbrugerne og samtidig tage hensyn til vandkvalitet og spildevandsmængder.

Opblandingen sker før rentvandstankene.

Der etableres ikke redundans på blødgøringsanlægget. I tilfælde af driftsproblemer med blødgøringsanlægget vil det være muligt at bypasse anlægget, således at vandet fra filtrene ledes direkte i rentvandstankene. Entreprenøren skal ifm. dimensionering og bestykning af blødgøringsanlægget bære in mente at vandtrykket i procesanlægget leveres fra indvindingsboringerne og flowet kan variere.

Ionbytteranlæggets filtre regenereres automatisk baseret på flowmængder. Det er nødvendigt med flere ionbytter-filtre i parallel drift, hvor hvert filter konstant står i regenerering/venteposition. Anlægget udføres med et mindre overtryk af hensyn til drikkevandssikkerhed. Anlægget er fuldt inspicérbart.

Der etableres to UV-anlæg. Et UV anlæg på saltbrine strømmen til indgang til ionbytteranlæg og et UV-anlæg på den blødgjorte vandstrøm, dvs. afgang iobytteranlægget og inden opblandingen.

Øvrige specifikationer:

- Der vil være prøvetagningsmuligheder før og efter hvert ionbytteranlæg samt efter UV-anlæggene.
- Alle relevante drift-og fejlsignaler fra blødgøringsanlægget (inkl. saltsilo) overføres til SRO. Alle setpunkter og parametre kan ændres fra SCADA systemet.
- Vandet skal, hvis nødvendigt, pH-justeres efter blødgøring for at sikre, at vandet ikke er aggressivt.
- Anlægget skal optimeres med hensyn til salt og vandforbrug.

- Vandkvaliteten ved blødgøringsanlægget overvåges med turbiditetsmåling på tilløbet.
- Vandkvaliteten efter blødgøringsanlægget og efter den samlede opblanding overvåges med måler af ledningsevne.

Der gøres opmærksom på, at evt. pH-justering vil øge kalkfældningspotentialet og dermed reducere effekten af blødgøringen.

Udligningstank

Eluatet ledes til en udligningstank, hvor det opblandes med skyllevand fra sandfiltrene og ledes til kloak via en særskilt ledning. For at sikre opblanding og jævnt flow til kloakken installeres niveaumåler, højtvandsalarm i tanken og flowmåler ved afgang tank med signal til SRO. Udligningstanken har et minimum volumen svarende til eluat og skyllevand fra sandfiltre fra en driftsperiode på 24 timer + 15 %. Udligningstanken udføres i PE, nedgraves udendørs og opdriftssikres.

UV-anlæg inden opblanding

Der etableres UV-anlæg ved afgang ionbytteranlæg inden opblanding med ikke-blødgjort vand. UV-anlæggene skal have en flowkapacitet svarende til den blødgjorte vandmængde + 10 % og følge kravspecifikationerne for UV-anlægget ved afgang vandværk.

Saltsilo

Saltsiloen skal have et volumen, der svarer til 14 dages forbrug og placeres udendørs, så der kan ske indblæsning af forbrugsstoffer direkte fra tankvogn til silo. Forbrugsstoffer føres i et lukket system, som sikrer mod kontaminering ude og inde. Brine dannes i saltsiloen (brinemaker) og saltsiloen etableres med saltstøvseparator. Saltsiloen står på eget fundament inkl. aflastningspunkter i forbindelse med lodsning af salt.

UV-anlæg ved færdigbehandlet vand

Der etableres UV-behandling ved afgang værk (på 2 afgangsledninger fra vandværket). UV-anlægget vil blive anvendt i tilfælde, hvor risikoen for mikrobiologisk forurening er forhøjet, fx ved akut opstået forurening og i forbindelse med ombygning eller renovering på vandværket eller kildepladserne og ved indkøring af vandværket. Vandværket er fortsat forpligtet til at opretholde et højt niveau af fødevaresikkerhed ved at forebygge forurening og ved øjeblikkelig kildeopsporing i tilfælde af en forureningssituation.

UV-anlæg udsender ultraviolet lys i det såkaldte UV-C område og vil kunne levere en dosis på 40 mJ/cm^2, der sikrer tæt ved 100% af bakterierne dræbes. Anlægget vil være af lavtrykstypen. UV-behandlingen vil ikke give signifikante ændringer i vandkvaliteten, og vandets smag vil ikke påvirkes. En potentiel ulempe ved UV-behandling er, at det kan give anledning til dannelse af algevækst i rørene omkring lamperne. Dette er specielt et problem ved anlæg med mellemtrykslamper, der kan udsende lys i det synlige spektrum. Ved lavtrykstypen ligger det udsendte UV-lys udenfor det synlige spektrum, og algevækst forventes derfor ikke at udgøre et problem.

Når vandet ledes igennem UV-anlæggene sikrer det automatiske styringsanlæg, at den gennemstrømmende vandmængde får den korrekte UV-dosis. Der indbygges en UV-sensor, der konstant måler UV-intensiteten, og som er tilsluttet værkets SRO (styring-regulering -overvågnings) system, hvor alle data fra UV-anlæggene registreres.

Der måles konstant på flow, lampernes status og UV-intensitet. På baggrund af flow og UV-intensitet beregnes løbende en UV-dosis. Ved svigt af lamper eller ved for lav UV-dosis udløses en alarm. Et strømudfald vil automatisk bevirke, at UV-anlæggene, sammen med det øvrige vandværk, forsynes fra generatoranlæg.

Driftsdata for anlægget kontrolleres løbende med henblik på at identificere uregelmæssigheder i anlæggets drift. Lamper og sensorer udskiftes og kalibreres efter leverandørens anvisninger, og lamper og belysningskammer holdes fri for aflejringer. For at sikre at UV anlæg vedligeholdes indgås serviceaftale med UV leverandøren.

Spildevand og restprodukter

Ved ionbytning udskiftes Mg og Ca i det hårde vand med natriumioner fra en natriummættet resin, og derved mindskes vandets hårdhed. Når ionbytterens natrium er opbrugt, skal det gennemskylles (regenereres) med en stærkt saltholdig væske (brine), som fjerner Mg og Ca fra ionbytteren og tilfører nye natrium-ioner. Skyllevandet (eluat) indeholder en høj koncentration af både Mg, Ca, Na og Cl-ioner.

Der forventes 1-2 regenereringer i døgnet, afhængigt af vandproduktionen. Der etableres en buffertank til opsamling af eluat, så dette kan ledes til kloak i et jævnt flow. Grundet det høje chlorid-indhold, vil der kun blive udledt spildevand til kloak i dagtimerne, således at chlorid-koncentrationen bliver yderligerer fortyndet på grund øget vandflow i kloakken. Der udledes ikke spildevand i nattetimerne.

Der produceres ca. 14 m^3 eluat pr. regenerering og opsamles dette i en buffertank, kan det udledes til kloak med ca. 1 m^3/t. Den årlige mængde af eluat svarer til omkring 1% af vandproduktionen.

Samlet vurdering

Allerød Kommune vurderer, at etablering af blødgøringsanlægget til reducering af vandets hårdhed, samt UV-anlæg til bakteriologisk kontrol, vil komme forbrugerne til gode, og at drikkevandskvaliteten samtidig kan opretholdes, uden negativ miljøpåvirkning i nærmiljøet. Dette vurderes på baggrund af undersøgelser af risiko for påvirkning af Kollerød Å og Lillerød Renseanlæg. Derudover ser kommunen en fordel i central blødgøring på vandværket, som kan reguleres og føres tilsyn med, fremfor decentral blødgøring hos forbrugerne, hvor det ikke er muligt at regulere med henblik på at hindre miljøpåvirkning og sikre en høj drikkevandskvalitet. Endelig har det også været med i vurderingen, at Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, at samlede sundhedsmæssige effekt af blødgøring anses af Styrelsen for Patientsikkerhed som værende begrænset for den generelle befolkning[2].
Der er sat vilkår om indkøring, for at sikre at anlægget fungerer og er sundhedsmæssigt forsvarligt inden idriftsættelsen. Der er vilkår om løbende kontrol med vandkvaliteten når anlægget er i drift.

Vurdering efter habitatbekendtgørelsen

I henhold til Habitatbekendtgørelsens[3] § 6 og 7, stk. 9 skal en tilladelse efter § 21 i Vandforsyningsloven vurderes, om den i sig selv eller i kombination med andre planer eller projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 175 m nordnordøst for Lillerød Andelsvandværk

[2] Vejledning om blødgøring af drikkevand, Vejledning nr. 64 april 2023, Miljøstyrelsen.
[3] BEK nr 1098 af 21/08/2023

(Tokkekøb Hegn, Grønholt Hegn og Ny Hammersholt Skov). Nærmeste beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens[4] § 3 er en sø på vandværkets egen grund. Der er ikke kendskab til bilag IV-arter i nærheden af vandværket.

På baggrund af projektets karakter vurderer kommunen, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området, beskyttede naturtyper eller arter og deres levesteder. Her lægges der særligt vægt på, at det nye vandværk med blødgøringsanlæg opføres på den nuværende vandværksgrund, som således ikke ændrer anvendelse, og den nye bygning placeres længere væk fra ovennævnte sø end den nuværende vandværksbygning. Der skal derfor ikke foretages en konsekvensvurdering af projektet, jf. Habitatbekendtgørelsens § 6.

Afgørelse om screening for miljøvurderingspligt

Etablering af nyt vandbehandlingsanlæg er omfattet af bilag 2, punkt 2d iii og punkt 10m i Miljøvurderingsloven[5]. Derfor skal en ansøgning om etablering af nyt vandbehandlingsanlæg anmeldes efter miljøvurderingsreglerne og ansøger skal udfylde et miljøvurderingsskema (svarende til bilag 1 i Miljøvurderingsbekendtgørelsen[6]). Allerød Kommune har d. 16. oktober 2023 modtaget et miljøvurderingsskema fra Lillerød Andelsvandværk til brug for kommunens screening for miljøvurderingspligt. Kommunens afgørelse om at projektet ikke er miljøvurderingspligtigt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside, samtidigt med nærværende tilladelse. I screeningen var der særligt fokus på udledningen af stærkt saltholdigt spildevand fra blødgøringsanlægget. Ansøger har vha. rådgiver redegjort for, at der ikke er risiko for påvirkning af smådyrsfaunaen i Kollerød Å, hvortil det rensede spildevand udledes. Der henvises til screeningsafgørelsen for uddybning af undersøgelsen. Novafos har forholdt sig til risikoen for korrosion på rør og renseanlæg, samt påvirkning af biologiske renseprocesser, og konkluderet at der ikke er risiko for påvirkning. Novafos oplyser desuden at den estimerede forøgelse af kloridkoncentrationen (fra ca. 54 til maksimalt 96 mg/l), er langt under den koncentration, som måles når der saltes i vinterperioden (150-370 mg/l).

Erstatningsansvar

Lillerød Andelsvandværk a.m.b.a. er i henhold til Vandforsyningslovens § 23 erstatningspligtig for skader, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. under anlæggets udførelse og drift. I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndigheden. Det er den som søger erstatning, som skal indbringe sagen for taksationsmyndigheden.

Lillerød Andelsvandværk a.m.b.a. skal, som ansvarlig for forhold eller indretninger på Lillerød Andelsvandværk, der giver anledning til væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening straks underrette Allerød Kommune. Lillerød Andelsvandværk a.m.b.a. skal ved disse tilfælde desuden straks forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v. eller afværge den overhængende fare for forurening, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 71.

[4] LBK nr 927 af 28/06/2024
[5] LBK nr 4 af 03/01/2023
[6] BEK nr 1608 af 09/12/2024

Tilsynsmyndighed

Allerød Kommune fører tilsyn med, at vilkårene i denne tilladelse overholdes.

Partshøring og offentliggørelse

Denne tilladelse har været i partshøring hos Lillerød Andelsvandværk a.m.b.a. og deres rådgiver Niras, samt ved de tre vandværker, som har nødforsyningsforbindelser til Lillerød Andelsvandværk: Blovstrød Vandværk, Lynge Overdrev Vandværk og Kollerød Vandværk. Endelig har også Styrelsen for Patientsikkerhed haft mulighed for at indgive høringssvar. Høringsperioden var 6 uger fra d. 6. juli til d. 17. august 2026.

Under partshøringen modtog Allerød Kommune et høringssvar fra Styrelsen for Patientsikkerhed, der bemærker vigtigheden af, at vandværkets forbrugere informeres om den ændrede vandkvalitet. Her henledes fokus på at indholdet af magnesium, calcium og fluor reduceres ved blødgøring, hvilket kan øge risikoen for hhv. hjerte-karsygdomme, knogleskørhed samt karies, særligt hos udsatte personer.

Styrelsen for Patientsikkerhed oplyser at de negative effekter kan udlignes ved at indtage tilstrækkeligt magnesium og calcium gennem kosten, samt ved brug af fluorholdig tandpasta.

Styrelsen bemærker desuden, at blødgøring i ionbytteranlæg medfører et forhøjet natriumindhold i drikkevandet. Selvom der ikke er dokumenteret en direkte sammenhæng mellem øget natriumindtag via drikkevand og forhøjet blodtryk i befolkningen generelt, kan det have betydning for personer på natriumfattig kost, f.eks. på grund af hjertesygdom.

Der er i afgørelsen stillet vilkår om, at vandværkets forbrugere orienteres fyldestgørende inden ibrugtagning af blødgøringsanlægget, og ovennævnte høringssvar vil blive taget med i kommunens vurdering af vandværkets information til dets forbrugere.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside d. 23. september 2026.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Styrelsen for Patientsikkerhed (trost@stps.dk)
Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk)
Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
Forbrugerrådet (fbr@fbr.dk)

Udnyttelse af tilladelsen

Da der i forbindelse med denne tilladelse er tale om bygge- og anlægsarbejde kan tilladelsen ikke udnyttes med det samme, jf. Vandforsyningslovens § 78, stk. 3.

Hvis tilladelsen er påklaget før klagefristens udløb, må bygge- og anlægsarbejdet af blødgøringsanlægget ikke påbegyndes før Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger, medmindre nævnet bestemmer andet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. Vandforsyningslovens § 75.

Klageberettiget er afgørelsens adressat samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt de i Vandforsyningslovens § 80 nævnte organisationer.

Hvordan klages der

En eventuel klage over denne afgørelse skal ske til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen, som findes på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af sagen, at der indbetales et gebyr. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.naevneneshus.dk.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter afgørelsen er offentliggjort. En eventuel klage i henhold til ovenstående, skal derfor være modtaget senest d. 21. oktober 2026.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt, eller – hvis afgørelsen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Der er mulighed for at se det materiale, der har indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i Forvaltningsloven[7], Offentlighedsloven[8] og Miljøoplysningsloven[9].

Venlig hilsen
Astrid Hvidberg Strunk

Miljømedarbejder
Natur, Miljø og Klima - Jord og Grundvand

[7] LBK nr 433 af 22/04/2014
[8] LBK nr 145 af 24/02/2020
[9] LBK nr 980 af 16/08/2017

Bilag
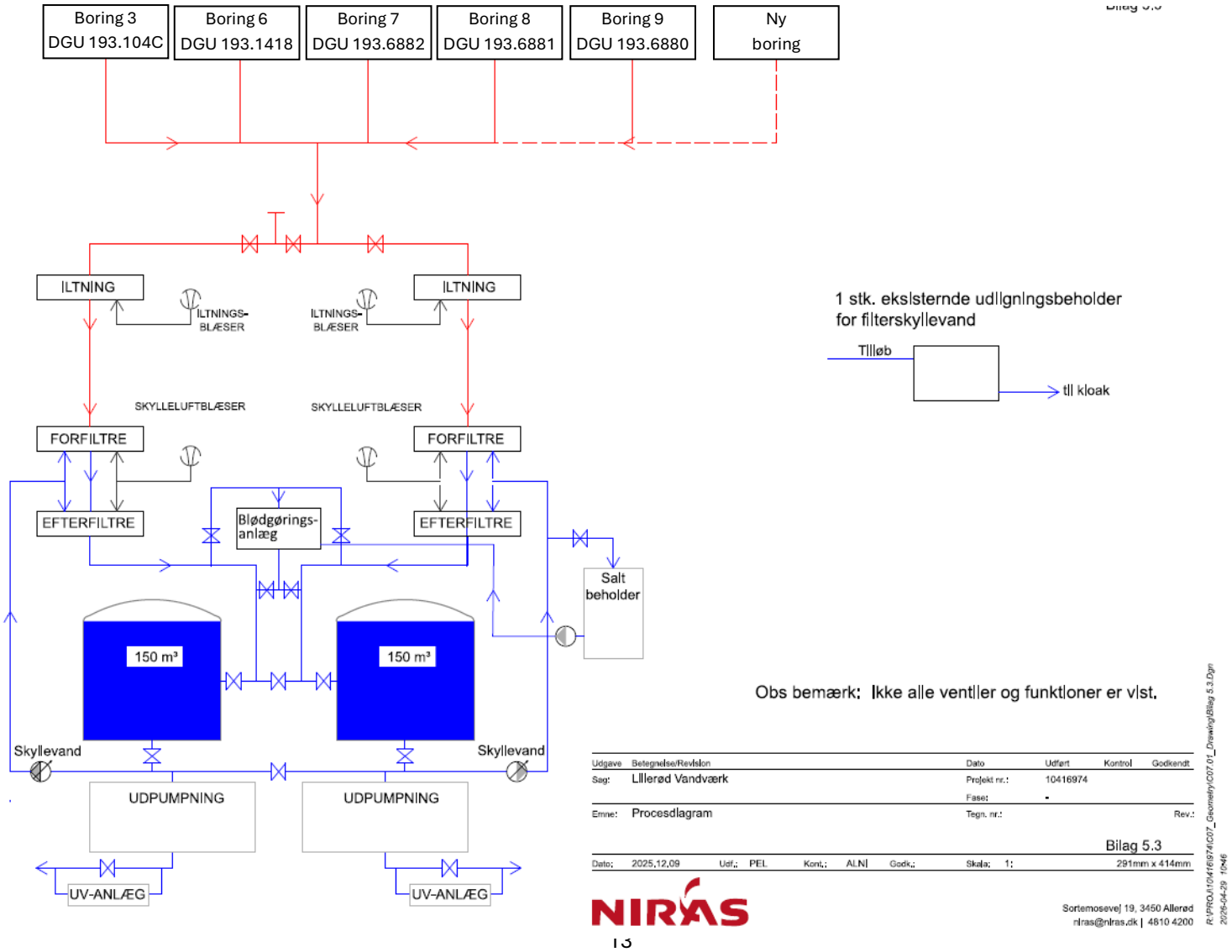
Bilag 1 – principskitse